

Ποιός ήταν ο πατέρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

image not found or type unknown

Η σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση είναι άμεσο αποτέλεσμα της αποφασιστικότητας των ευρωπαίων πολιτικών να προλάβουν μελλοντικές βίαιες συγκρούσεις στην Ευρώπη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο πατέρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν ο Jean Monnet.

Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος είχε αφήσει την Ευρώπη διαιρεμένη σε δύο πολύ διάφορες ομάδες κρατών. Στην Ανατολική Ευρώπη, η Σοβιετική Ένωση με την εδαφική και πληθυσμιακή υπεροχή της Ρωσίας και με μια ενωτική ιδεολογία που είχε απήχηση σε πάμφτωχους λαούς μπορούσε εύκολα να προσαρτήσει τις γειτονικές της χώρες και να εγκαθιδρύσει φιλικά προς αυτήν καθεστώτα. Στη Δυτική Ευρώπη, στη δεκαετία του 1950, η ευημερία των λαών δεν ήταν πολύ καλύτερη από εκείνη της Ανατολικής. Μολονότι, στα περισσότερα Δυτικοευρωπαϊκά κράτη οι λαοί ζούσαν υπό δημοκρατικά καθεστώτα και απολάμβαναν κάποιων στοιχειωδών δικαιωμάτων και της ελευθερίας του λόγου, η οικονομική κατάσταση της μεγάλης πλειοψηφίας δεν ήταν πολύ καλύτερη από εκείνη των ανατολικών γειτόνων τους. Αρχικός σκοπός της δημιουργίας της συγκεκριμένης κοινότητας ήταν να συνδέσει τις χώρες μεταξύ τους με τη δημιουργία στενής βιομηχανικής και οικονομικής συνεργασίας.

“«Δεν κάνουμε συμμαχίες κρατών, ενώνουμε ανθρώπους». Αυτές οι έξι λέξεις συνοψίζουν την κοσμοθεωρία του γάλλου οραματιστή, του ανθρώπου που έθεσε τις βάσεις για την ευρωπαϊκή ενοποίηση ήδη από τα μέσα του περασμένου αιώνα. Η προσφορά του Ζαν Μονέ προς αυτή την κατεύθυνση υπήρξε τόσο ουσιαστική ώστε ο «Economist» είχε κατ’ επανάληψη προτείνει το ενιαίο νόμισμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ονομαστεί «Μονέ».

Ο άνθρωπος που ο Σαρλ ντε Γκωλ αποκαλούσε στα «Απομνημονεύματά» του «Ο Εμπνευστής» γεννήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1888 στην πόλη Κονιάκ της Νοτιοδυτικής Γαλλίας, γόνος εύπορης οικογένειας παραγωγών και εμπόρων του ομώνυμου μπράντι, υπό την ονομασία J. G. Monnet & Co.

«Το σημαντικότερο πράγμα σχετικά με την παρασκευή κονιάκ είναι ότι, πάνω απ’ όλα, σε διδάσκει να περιμένεις» έλεγε συχνά ο άνθρωπος που, χάρη στην υπομονή και στην επιμονή του, κατάφερνε πάντα να επιτύχει σε ό,τι και αν καταπιανόταν. Δεν εξελέγη ποτέ σε κομματικό ή διπλωματικό αξίωμα, δεν ακολούθησε ακαδημαϊκή καριέρα, δεν υπήρξε δημόσιος υπάλληλος. Στάθηκε στη σκιά των μεγαλύτερων ανδρών του 20ού αιώνα, διακριτικός πρωταγωνιστής στις μεγάλες αποφάσεις και στις ιστορικότερες στιγμές του. Είχε πει χαρακτηριστικά: «Υπάρχουν δύο κατηγορίες ανθρώπων: αυτοί που θέλουν να είναι κάποιοι και αυτοί που θέλουν να κάνουν κάτι». Επέλεξε το δεύτερο...

Μετά το τέλος των εχθροπραξιών του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ο στρατηγός Ντε Γκωλ τού εμπιστεύθηκε τον οικονομικό σχεδιασμό της μεταπολεμικής Γαλλίας και τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας και της γεωργίας με τους πόρους του Σχεδίου Μάρσαλ. Οραματιζόταν την οικονομική και πολιτική ενοποίηση της ηπείρου για να αποφευχθεί ένας νέος πόλεμος και το 1949 κατέθεσε στον τότε υπουργό Εξωτερικών της Γαλλίας, Ρομπέρ Σουμάν, την πρόταση που έμελλε να αλλάξει για πάντα την πορεία της Ευρώπης και να οδηγήσει σταδιακά στη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση. Το σχέδιο αυτό, του οποίου υπήρξε ο ιθύνων νους και έμεινε στην ιστορία ως Σχέδιο Σουμάν, ανακοινώθηκε επίσημα την 9η Μαΐου 1950 και έθεσε τις βάσεις για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) το 1951.

Ρόλος της ανεξάρτητης αρχής ΕΚΑΧ, της οποίας ο Μονέ υπήρξε ο πρώτος πρόεδρος, ήταν η διαχείριση της αγοράς του άνθρακα και του χάλυβα – των κυριότερων πρώτων υλών της πολεμικής βιομηχανίας – μεταξύ των παραδοσιακών εχθρών, Γαλλίας και Γερμανίας (αργότερα προσχώρησαν η Ιταλία και οι χώρες της Benelux). Ο Μονέ πίστευε ότι μόνο με μια κοινή αγορά για τα ευρωπαϊκά προϊόντα θα μπορούσαν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη των

κατεστραμμένων μετά τον πόλεμο οικονομιών. Μοναδικό όραμα που δεν κατάφερε να υλοποιήσει όσο ζούσε ήταν η Ευρωπαϊκή Αμυντική Κοινότητα”, Κ. Κολιού, «Ζαν Μονέ Ευρωπαϊστής (1888-1979)», ΤΟ ΒΗΜΑ, 4.8.2002.

Το παρον άρθρο αποτελεί τμήμα της εργασίας «Οι προοπτικές της Ελλάδας στην Ε.Ε.» της Δρ. Ειρήνης Αρτέμη, PhD, MA. που η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ θα δημοσιεύσει σε συνέχειες